

meget, om de skulde miste deres borgerlige og politiske Rettigheder paa Grund af Edsøpørgsmaalet; men her kan der dog neppe være Tale om, at de ogsaa skulde miste Retten til at indgaa Ægteskab, fordi de ikke med fuld Sandhed kunne benytte den folkekirkelige Form for Vielsen. For mig staar det altsaa saaledes, at man burde have denne Bestemmelse i Loven af 1851 forandret, og jeg vilde gjerne, inden jeg slutter, henstille til den ærede Minister et Par Spørgsmaal. Jeg vilde spørge den ærede Minister, om Folk, der staa udenfor Folkekirken eller de anerkjendte Krossamfund, ere nøbte til at forpligte sig til at opbringe deres Børn i en bestemt positiv Tro, i et bestemt Krossamfunds Tro. Det er det ene Trivselsspørgsmaal, der har været reist. Og dernæst vil jeg tillade mig at spørge, om den ærede Minister ikke vil være med til at stille Ægteskabet af afvigende Krossamfund frit paa dette Omraade, eller om han da ialtsald ikke vil være med til at give Frihed for dem, naar de melde sig ud af de Krossamfund, de høre til. Jeg vil gjerne spørge den ærede Minister, om han mener, at naar de melde sig ud af de Krossamfund, hvortil de ellers efter Jødslen høre, de saa kunne slippe med en Erklæring om, at Børnene skulde opdrages i de almindelige religiøse og moralske Grundfættninger, eller om de ogsaa i saa Tilfælde skulde lade Børnene opdrage i Folkekirkenes Tro eller hvordan? Spørgsmaalet er trivselstomt, og jeg kan ikke tro Andet, end det vil være af stor Vigtighed at faae Klarhed paa dette Punkt.

Bale: Den ærede sidste Taler, det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds, omtalte, at der i denne Sag var en Sammenfiltring af Geistligt og Borgerligt, og jeg kan ikke negte, at jeg fandt den samme Ting tilfælde i hele hans Foredrag. Naar det skulde gennemføres, som det ærede Medlem syntes at sigte paa, saa kom vi, som man siger, fra Dynen i Halmene. Den ærede Taler talte meget — jeg skal nu ikke komme dybt ind paa det — om Tro, og der skal jeg kun sige, at en Ting er, hvad Tro man selv har, og en anden Ting er de Meninger om Guds Tro, som andre Folk have; thi det kan nok være, at der er adskillige Folk, der ville frastjende andre Medborgere Tro efter den Kogebog paa Tro, som de nu selv have. Altsaa, alle disse dybtgaaende Undersøgelser om Tro vilde jeg helst have havt, at det ærede Medlem ganske havde lagt tilside, medens han talte om dette Forslag. Jeg vilde ikke befinde mig syndelig vel i det borgerlige og kirkelige Samfund, hvor det ærede Medlem raadede og var Kultusminister (En Stemme: Værre, end det nu er?) Ja, endnu værre blev det der. Det er nu kun en uforbeholden Udtalelse, jeg gjør for mit Bedkommende, inden jeg gaar nærmere ind paa at undersøge dette Spørgsmaal. — Dette lille Lovforslag, som det ærede

Medlem for Middelfart (B. Christensen) har foreslået, er ganske vist lille, men det er alligevel et meget betydeligt Forslag, og jeg antager, at den høitæredede Kirke- og Undervisningsminister, naar han faar Ordet, vil klare for det ærede Medlem, at det ikke er saa ubetydeligt, som det kunde se ud til. Sagen er jo nemlig den, at Folkekirkenes geistlige Embedsmænd benyttes til at foretage — eller for at bruge et bedre Udtryk — afslutte Ægteskaber. Jeg taler her i dette Tilfælde slet ikke om Vielsen. Folkekirkenes geistlige Embedsmænd ere juridiske Embedsmænd paa det Omraade, med Hensyn til hvad der gaar forud for Ægteskabet, og de ere ikke Alle skiftede til at udføre denne Gjerning. Der er mange Tilfælde, hvor Sogneraadene have bakket sig over, at de geistlige Embedsmænd ikke ere udrustede med de juridiske Kundskaber, at de kunne forebygge, at der indtræder Konflikter. Det er jo sikkert; men nu er det en Gang saaledes for Dieblisset, at det er Folkekirkenes geistlige Embedsmænd, som paa saa Underagtelse nær udføre denne juridiske Forretning. Nu staar her, at Loven om borgerlig Vielse skal udstrækkes til at gjælde for fraskilte Personer indenfor Folkekirken. Derved skulde der gives en Ret for disse Medlemmer af Folkekirken, som ere fraskilte Ægteskabet, til at benytte Loven af 13de April 1851. Det ser saaledes ud; men det er dog slet ikke den egentlige Mening med Loven. Meningen med Loven er at give de geistlige Embedsmænd en Fritagelse. Det er slet ikke Meningen at give selve de Fraskilte en Ret, men at give de geistlige Embedsmænd en Fritagelse. Nu for Dieblisset er det jo saaledes, at de, der tilhøre forskellige Religionsamfund, slet ikke ere forpligtede til at søge borgerlig Vielse, de have Ret til at søge borgerlig Vielse, men vi geistlige Embedsmænd i Folkekirken have Lov til udenvidere at vie alle dem, som komme til os, og som vi kunne forsvare at vie — uden videre! (Berg: Nei, der skal da lyses først!) Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds gjør en aldeles overflødig Bemærkning; han siger nemlig, der skal lyses først, men det hører jo med til hele Forretningen, medmindre Amtmanden har givet det saakaldte Kongebrev, ellers skal Alt foregaa paa retmæssig Vis, saa at det ærede Medlem skulde ikke være kommen med denne unødvendige Afbrydelse. Det klæber ikke et saa betydeligt Medlem! Naar vi nu altsaa tage dette Forslag, saaledes som det ligger for, saa staar der jo: „Det skal dog være dem usorment at lade sig kirkelig vie, naar en Præst i Folkekirken er villig til at foretage Vielsen.“ Det er en af de mest ubestemte Sætninger, som man kan finde i nogen Lov, undskyld, jeg siger det overfor den ærede Aldersformand (B. Christensen). Sagen er nemlig den, at naar en Geistlig følger sin Samvittighed trykket ved at skulle udføre denne kirkelige Vielse, kan han herefter tænke som saa: Kan jeg faae en anden Præst,